

A stained glass artwork depicting two figures, a Black man on the left and a white woman on the right, shaking hands over a large, multi-pointed yellow star. The man is wearing a yellow and blue robe, and the woman is wearing a pink and white robe. The background consists of various colored geometric shapes in shades of blue, green, and yellow. The entire image is framed by a border of yellow and blue geometric patterns.

DONS

Draden van ons
Nederlandse slavernijverleden
Zuid-Holland

Sporen van het
slavernijverleden
in Zuid-Holland

Het wandkleed – doe mee!

Vanaf februari 2025 wordt er in heel Zuid-Holland gewerkt aan een bijzonder wandkleed. Het wandkleed is ontworpen door Marcos Kueh en wordt 35 x 2,5 meter groot. Het is geïnspireerd op glas-inloodramen. Inwoners van de provincie Zuid-Holland worden hierbij uitgenodigd om deel te nemen aan het vervaardigen van dit wandkleed. De maaklocaties bevinden zich in Delft, Den Haag, Leiden, Rotterdam en Dordrecht. Iedereen is welkom, ongeacht ervaring met textieltechnieken zoals borduren, quilten, punchen, tuften en vilten.

Doe mee aan deze unieke kans om het Zuid-Hollandse verhaal van het koloniale slavernijverleden te vereeuwigen in dit wandkleed.

De maaklocaties

- Abtswoude Bloeit, Delft
- Bibliotheek Den Haag
- Cultureel Educatief Centrum Dordrecht
- Grote of Sint-Jacobskerk, Den Haag
- Kunstmuseum Den Haag
- Museum De Lakenhal, Leiden
- Nest, Den Haag
- Oude Kerk van Delft
- showroom ABC, Rotterdam
- Stunt, Delft
- Wereldmuseum Leiden
- Wijkcentrum Buitengewoon, Delft
- Wijkcentrum De Hofstee, Delft

Meld je aan op www.dvons.nl

Sporen van het slavernijverleden in Zuid-Holland

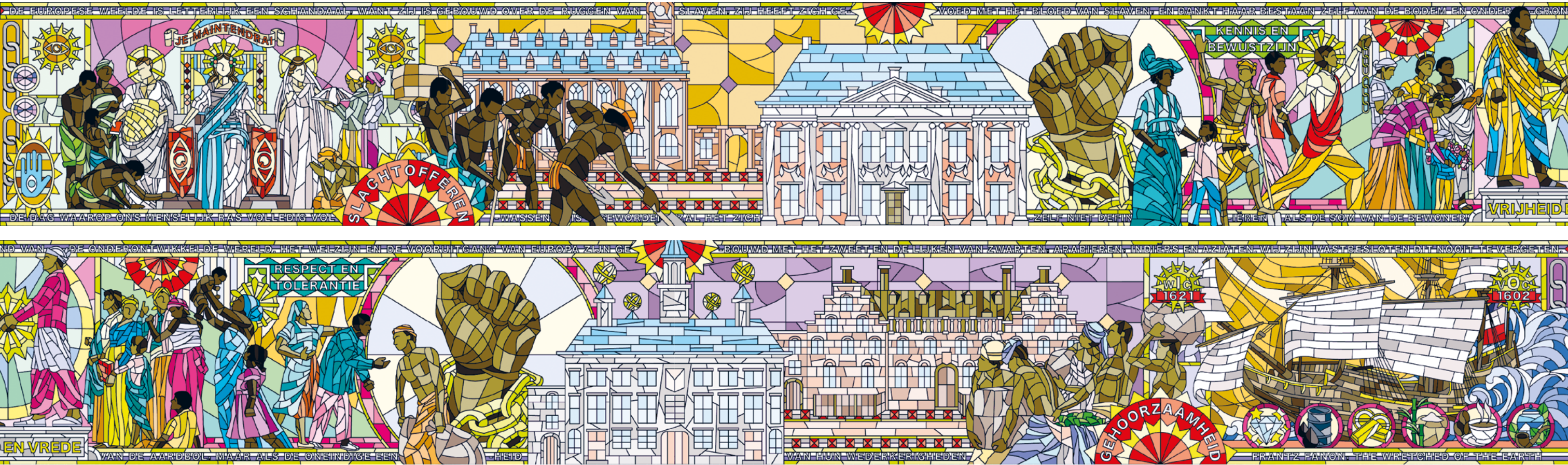

Dat Zuid-Holland een grote rol heeft gespeeld in de economie van de slavernij is geen vraag, maar een gegeven. De provincie speelde op vele manieren en niveaus een belangrijke rol in het koloniseren van landen in het Atlantische gebied en de handel in tot slaaf gemaakten. Sterker nog, het gewest Holland had zelfs een Europese sleutelpositie als het gaat om deze handel en die van goederen die op de plantages in de koloniën werden verbouwd. Ook politiek gezien speelden de Staten

van Holland een belangrijke rol in zowel de Nederlanden als daarbuiten. Vertegenwoordigers van Holland waren bijvoorbeeld de grootste zaakbepleiters voor financiële ondersteuning van de militaire acties die gericht waren tegen de opstanden. Ze gingen heel ver in het verdedigen van de plantagekoloniën. Op onderwijsinstituten in Leiden en Delft werden decennia lang koloniebestuurders opgeleid.

Stedelijke bestuurders van de provincie waren betrokken bij de oprichting van de VOC en de WIC. Via Delft werd er vanuit Den Haag veel geld geïnvesteerd in de WIC. Ook andere steden hadden op allerlei manieren connecties met de kolonies. Soms door handel en de oprichting van plantages, maar ook door de verwerking van koloniale goederen en grondstoffen in bijvoorbeeld de Dordtse suikerindustrie of de Leidse lakenindustrie. De koloniale handel stimuleerde zowel de economie als de culturele en stedelijke ontwikkeling, waarbij ambachtslieden, handelaren en de elite profiteerden van de groeiende welvaart.

Na de wettelijke afschaffing van de slavernij in 1863 ontvingen eigenaren van de tot slaaf gemaakten financiële tegemoetkomingen. Bovendien werd de slavernij in Suriname gevolgd door het organiseren van de massale migratie en dwangarbeid van contractmigranten vanuit Azië. Dit ging gepaard met raciale vooroordelen en een economisch belang dat groter was dan het menselijke welzijn.

Het ontwerp

Het ontwerp voor het wandkleed van Zuid-Holland, gemaakt door Marcos Kueh, is qua beeldtaal geïnspireerd op de glas-in-loodramen in kerken. Het christendom is een immers een religie die nauw verbonden is met de slavernij en de westerse koloniale expansie.

Bovenste afbeelding

Het verhaal van dit wandkleed begint aan de zijkanten met het slavernijverleden en eindigt in het midden met hoop en dromen voor de toekomst. Helemaal links is de afbeelding Hulde aan de Koloniën te zien, zoals die ook te vinden is op de Gouden Koets. Hier worden de ideologieën van het verleden zichtbaar die onrecht en ongelijkheid brachten in zowel de Caribische gebieden en het voormalig Nederlands-Indië. Daarnaast zijn de Universiteit van Leiden en het Mauritshuis afgebeeld. Deze instellingen symboliseren de veranderende kennis en inzichten over het slavernijverleden. De afgebeelde Afrikaanse tot slaaf gemaakt aan de linkerkant van het wandkleed staan voor het misbruik van menselijke arbeid in het koloniale tijdperk.

Onderste afbeelding

Aan de rechterkant van het wandkleed zijn tot slaaf gemaakt uit Zuidoost-Azië afgebeeld. Zij dragen goederen naar een Nederlands schip, zoals die gebruikt werden door de Vereenigde Oostindische Compagnie (VOC) en West-Indische Compagnie (WIC) voor de exploitatie van de koloniën. Daarnaast zijn het Oost-Indische Huis in Delft en de VOC-haven in Rotterdam te zien, gebouwen die symbool staan voor de vaak oneerlijk verkregen rijkdom die aan de basis ligt van de historische, gewelddadig verkregen welvaart van Nederland.

Beide groepen tot slaaf gemaakt bewegen zich richting het centrum van het wandkleed, omlijst door de symbolen van Keti Koti. Deze herdenkingsdag, gevierd in zowel Suriname als Nederland, markeert de wettelijke afschaffing van de slavernij op 1 juli 1863.

In het midden van het wandkleed wordt een parodie weergegeven op de afbeelding aan de andere kant van de Gouden Koets. Waar daar Vrouwe Holland centraal staat, zijn hier twee tot slaaf gemaakt afgebeeld. Zij schudden elkaar de hand in een gebaar van gelijkheid, een krachtig symbool van verbondenheid en erkenning.

Daaromheen zijn de nazaten van tot slaaf gemaakt te zien, die genieten van vrije tijd in plaats van te dienen of te lijden onder ongelijkheid.

Boven- en onderaan het wandkleed staat een citaat uit The Wretched of the Earth van de Frans-Martinikaanse psychiater en filosoof Frantz Fanon (1925-1961), een van de eersten die publiceerde over de psychische gevolgen van het kolonialisme voor zowel daders als slachtoffers. Het citaat is een aanklacht tegen de Europese welvaart, die werd verkregen 'over de ruggen van tot slaaf gemaakt'.

Organisatie

Het project Draden van ons Nederlandse slavernijverleden brengt mensen samen en stimuleert het bewustzijn van de geschiedenis en de eigen leefomgeving. Door het nationale historische verhaal over het koloniale slavernijverleden op te delen in provinciale deelverhalen, komt de geschiedenis voor iedereen heel dichtbij. Het project is een initiatief van Ricardo Burgzorg en wordt georganiseerd door Stichting Villa Maecenatis.

www.villa-maecenatis.nl

Marcos Kueh

Marcos Kueh (Sarawak, 1995) is een textielkunstenaar met een achtergrond in grafisch ontwerp en reclame. In zijn werk gebruikt hij textiel om alledaagse verhalen die voor hem betekenisvol zijn visueel tot uitdrukking te brengen. Dat doet hij op een manier die doet denken aan hoe de voorouders van Borneo hun dromen en legendes verbeeldden voordat het schrift vanuit het Westen werd geïntroduceerd.

In veel van zijn artistieke projecten onderzoekt hij hoe zijn land wordt waargenomen – van koloniale beschrijvingen in antropologische musea over de hele wereld tot de marketingtaal in toeristische advertenties – en plaatst deze in contrast met zijn eigen ervaringen als iemand uit een klein stadje op Borneo. Deze uiteenlopende perspectieven vormen de basis van zijn wereldbeeld en zijn bijdrage aan maatschappelijke discussies.

www.instagram.com/marcoslah/

Fondsen

**Fonds
1818**

VSb fonds.
iedereen doet mee

**VRIENDEN
LOTERIJ**

**VandenEnde
FOUNDATION**

FONDS 21

het
cultuurfonds

Projectpartners

**KUNSTMUSEUM
DEN HAAG**

MUSEUM DE LAKENHAL

**GROTE
KERK
DEN HAAG**

**WERELD
MUSEUM
LEIDEN**

p museum
prinsenhof
delft

B
Bibliotheek
Den Haag

CECD
Ontdek Ontmoet Omarm

De **REGENTES**

**Stroom
den Haag**

**COMITÉ 30 JUNI
1 JULI DEN HAAG**

DelftsPeil

